

ילדים הזמנים סביבות משחק ולמידה

עלון מקוון לגנת

דבר מנהלת האגף

סימה חדד

המושג "ילדים כמשתתפים" - CHILDREN AS PARTICIPANTS - מתייחס בעלון זה לתהליך שיתוף הילדים בהחלטות הנוגעות לחייהם של כל ילד וילדה בגן הילדים.

דברי יאנוש קורצ'אק - "ילדים אינם גדלים להיות בני אדם – הם כבר בני אדם" - מחזקים את ההכרה שילדים "הם כבר אזרחים" והיא גוררת אחריה הכרה בזכויותיהם ובבחירותיהם ומאתגרת אותנו, מחנכים¹ לגיל הרך, לשתף אותם בהחלטות יומיומיות בגן ובקהילה. סוגיות כמו איזה בגד אלבש היום, באיזו פינה אני בוחרת לשחק, עם מי אני רוצה לשחק, מה התכנים שמעניינים אותי לחקור וללמוד, מה נאכל בארוחות השונות, מה סביבת המשחק החדשה שאני רוצה לבנות בשיתוף עם חבריי, מזמנות לילדים ולילדות אפשרות ליצור דיאלוג ושיח, לבצע בחירות, לתת ביטוי להעדפות, לקחת אחריות, ולכבד החלטות משותפות שנקבעו בצורה דמוקרטית על ידי הרוב.

לזריס מלגוצ'י, מהוגי אסכולה רג'יו אמיליה שבאיטליה, האמין שלכל ילד פוטנציאל אינסופי מרגע לידתו, וכי על המסגרות החינוכיות להכיר בפוטנציאל זה, להתחבר אליו וליצור הזדמנויות חינוכיות שתממשנה אותו. הוא ראה בילדים, בהורים ובמחנכים שותפים לכל עשייה חינוכית בקהילת הגן שהיא חלק מקהילה חברתית ותרבותית רחבה יותר. מאחר שהילדים נתפסים כקומפוטנטיים המסוגלים ליצור ולבנות את פעילותם ואת סביבתם, חשוב לעודד שותפות ואינטראקציה איכותית עם ילדים עמיתים ועם מבוגרים, עם רעיונות, חומרים, עם אירועים, ועם שפע הזדמנויות להעשיר את עולמם הקרוב ואת עולמות הדמיון.

¹ השימוש בלשון זכר נעשה מטעמי נוחות. הכוונה היא, כמובן, לכל המגדרים.

בעלון "ילדים כמשתתפים" תכלו למצוא מאמרים תאורטיים, רעיונות יישומיים ודוגמאות של מחנכות שמיישמות את התפיסה של שיתוף ילדים בחיי הגן. אנו מקווים שהעלון יעורר השראה לחשיבה, לעשייה ולשיתופם של ילדים בהחלטות הנוגעות לחייהם בגן, ובכך נקדם ערכים דמוקרטיים, זכויות לילד, וכבוד לאחר ולזולת.

נשמח לקבל תגובות, רשמים, מחשבות ורעיונות בנושאי העלון בכתובת:
preschool@education.gov.il

בברכה,
סימה חדד
מנהלת האגף לחינוך קדם-יסודי

ילדים מזמנים סביבות משחק ולמידה
עלון מקוון לגנת
האגף לחינוך קדם יסודי. מנהל פדגוגי. משרד החינוך. תשע"ז